

SỐ 20, THÁNG 05/2021

EPOCH TIMES TIẾNG VIỆT

VĂN HÓA & NGHỆ THUẬT

KIẾN TRÚC

Thúc đẩy sự hưng thịnh của kiến trúc cổ điển ở Hoa Kỳ

Đọc bài trang 4

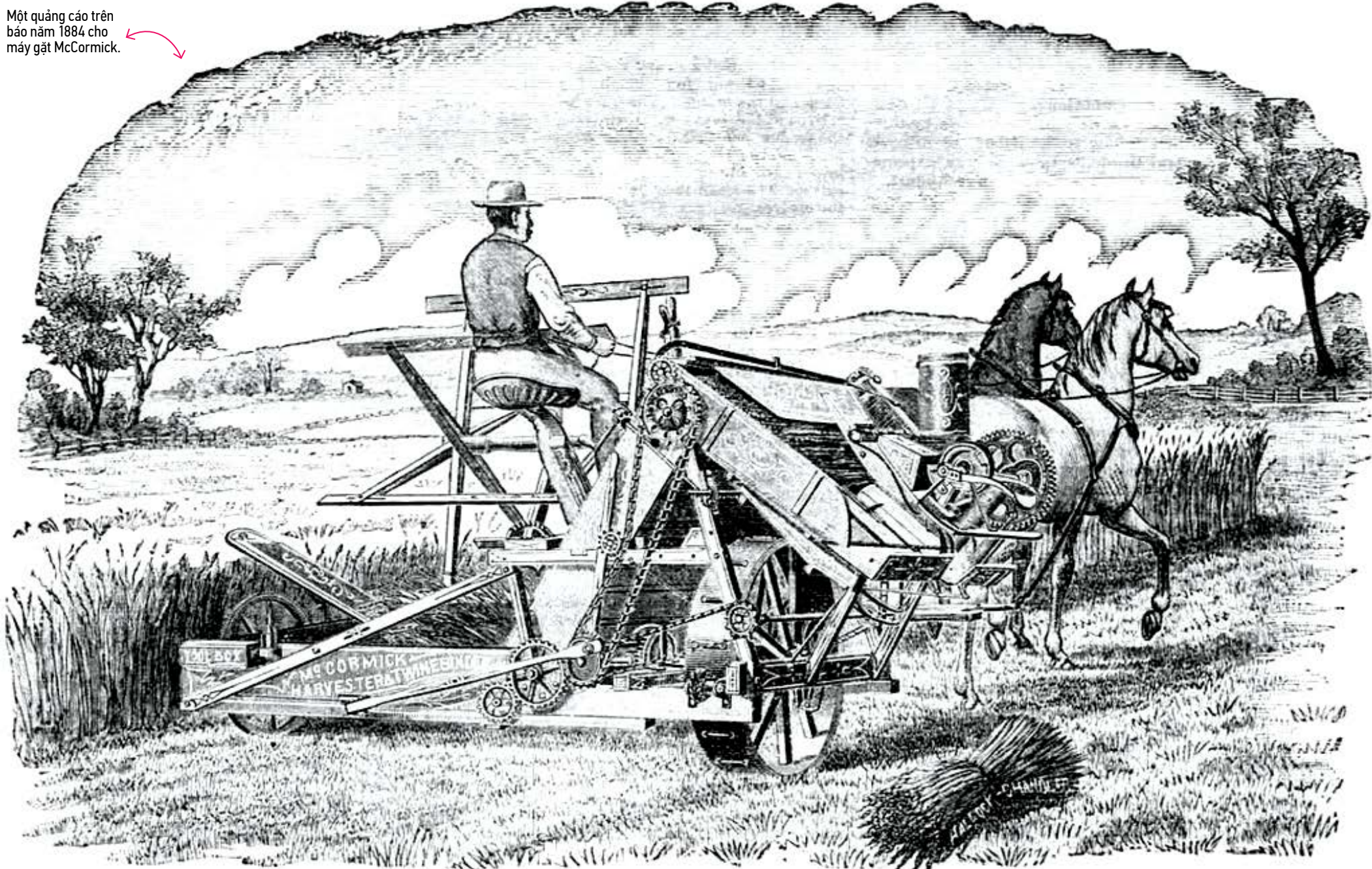

The Epoch Times phỏng vấn với ông Justin Shubow, Chủ tịch Hiệp hội Nghệ thuật Dân dụng Quốc gia (National Civic Art Society), về kiến trúc cổ điển ở Hoa Kỳ.

Hình ảnh mái vòm của Điện Capitol ở thủ đô Hoa Thịnh Đốn

Một quảng cáo trên báo năm 1884 cho máy gặt McCormick.

Quà tặng cho nhân loại: Sự khéo léo và sáng tạo của người dân Hoa Kỳ

JEFF MINICK

Nếu chúng ta tìm kiếm trên Google "Sự sáng tạo của người dân Hoa Kỳ" (American ingenuity), sẽ thấy ngay rất nhiều kết quả về chủ đề này. Sự sáng tạo và những phát minh, đặc biệt là của người dân Hoa Kỳ, là nét văn hóa đặc trưng so với phần còn lại của thế giới nổi bật trong thời gian gần đây.

Phong cách Hoa Kỳ (As American as Apple Pie)

Từ những ngày đầu của thời kỳ thuộc địa, Hoa Kỳ đã là một quốc gia của những người thợ sửa chữa, một dân tộc trong hoàn cảnh cần phải tự vươn lên vì có rất ít sự trợ giúp từ bên ngoài. "Root, hog, or die" là câu cửa miệng phổ biến của người Hoa Kỳ xưa hàm ý

phải tự thân làm mọi việc, đừng trông chờ vào người khác. Những người dân ông, phụ nữ, và người định cư ở đây đã xây dựng nhà cửa, nhà thờ, đường xá và thành phố, sửa chữa mọi thứ từ cây súng trường cho đến bộ yên cương ngựa, và còn tạo ra nhiều loại công cụ và máy móc để cuộc sống bớt vất vả hơn.

Bảng chứng lịch sử của sự sáng tạo và những phát minh đó là tất cả những thứ xung quanh chúng ta. Ví dụ như, trong vòng hai giờ lái xe từ nhà tôi, khách du lịch có thể ghé thăm các địa điểm như ngôi nhà của Cyrus McCormick ở Walnut Grove, nơi McCormick đã phát minh ra máy gặt

Tùng lập lại nhiều lần trong lịch sử, người dân Hoa Kỳ chúng ta đã vận dụng sự máy mò sáng tạo và nguồn năng lượng dồi dào để cải thiện cuộc sống cho những người xung quanh.

“Tôi muốn chúng ta hiểu rằng đó mới chính là loài người chúng ta. Chúng ta sáng tạo với sự máy mò và tràn đầy năng lượng.”

Ben Carson

Ben Carson (phải) lái một chiếc ô tô in 3D với hệ thống truyền động điện hybrid và bộ phát điện tích hợp tại Triển lãm Nhà ở Sáng tạo ở Hoa Thịnh Đốn, hôm 01/06/2019.

cơ khí, một thiết bị đã cách mạng hóa nông nghiệp. Ngay phía bắc Staunton là Bảo tàng Văn hóa Biên giới, nơi trưng bày các bối cảnh tái hiện hoạt động của đời sống, thể hiện sự khéo léo của người dân Hoa Kỳ trong công việc, cùng với những ngôi nhà có thiết kế Âu Châu thể hiện quá trình phát triển kiến trúc nhà cửa. Gần hơn là Hoa Thịnh Đốn, với nhiều bảo tàng và khu trưng bày hàng hóa và sản phẩm của Hoa Kỳ.

Cũng như các thế hệ cha ông, một số Tổ phụ của chúng ta là những người thợ sửa chữa và nhà phát minh hạng nhất. Ngài Ben Franklin phát minh ra cột thu lôi, mắt kính hai tròng, bếp lò Franklin, chân vịt, và thậm chí cả ông thông tiểu dùng trong y tế. Ngài Thomas Jefferson đã phát minh ra chiếc máy làm mì ống, chiếc ghế xoay với bàn viết, thiết bị mặt mã để gửi tin nhắn mã hóa, và chiếc máy cày phù hợp hơn cho vùng đồi núi Charlottesville. Sở thích nông nghiệp của ngài George Washington đã khiến ông phát minh ra chiếc máy đập lúa để tuốt lúa nhanh hơn và vệ sinh hơn.

‘Cái khó ló cái khôn’ và sự máy mò sáng tạo

Đôi khi, các trường hợp khẩn cấp buộc những người vụng về phải trở thành kẻ máy mò.

Tôi và một số anh chị em đã dành cả mùa thu năm 1982 để làm việc trong một căn nhà trọ cũ nát hơn 100 năm tuổi mà vợ chồng tôi mua. Vào tháng 12, chúng tôi tắt nguồn nước để tránh đóng băng đường ống, nhưng lại làm không đúng cách. Nền khi chúng tôi mở lại nguồn nước vào mùa xuân năm sau, đường ống rò rỉ nước từ tầng ba xuống tầng hầm. Người thợ sửa ống nước lúc đó không thể khắc phục sự hư hại trong 3 ngày và đã để lại cho chúng tôi hộp dụng cụ dự phòng. Sự thực là hiểu biết của tôi về hệ thống ống nước chỉ đủ để ghi lên miếng giấy ghi chú loại nhỏ.

Chúng tôi bắt đầu việc sửa chữa ở khu tầng hầm, bốn ống nước nối với nhau tạo thành hình một cây thánh giá. Ở giữa cây thánh giá là một vết rò rỉ. Tôi nhìn vào cái lỗ nhỏ xíu đó, suy nghĩ trong vài phút, tôi nhớ anh trai đến cửa hàng tiện lợi mua một ít keo cao su, loại có thể thổi thành bong bóng. Chúng tôi nhai một ít kẹo và cắt một dải cao su từ chiếc sấm xe tìm thấy ở tầng hầm. Tôi dán keo cao su đã nhai vào lỗ thủng bé xíu đó, dùng dải cao su bịt lại và cố định chúng bằng hai chiếc kẹp ống xả xe ô tô.

23 năm sau, khi tôi bán nhà, miếng dán đó vẫn còn nguyên.

Ngạn ngữ "Cái khó ló cái khôn" không phải lúc nào cũng đúng, nhưng ở hoàn cảnh của chúng tôi thì nó hoàn toàn phù hợp.

Bức tranh "Benjamin Franklin Drawing Electricity from the Sky" của Benjamin West, vào khoảng năm 1816. Năm 1752, ông thực hiện thí nghiệm thả điều nổi tiếng của mình, gắn một chiếc chìa khóa kim loại vào con điều và thả nó bay giữa cơn giông bão, để chứng minh bản chất điện của tia sét. Người Cha lập quốc cũng phát minh ra cột thu lôi, kính hai tròng và máy bơm, và nhiều thứ khác.

Người Hoa Kỳ từ lâu đã có truyền thống máy mò và chế tạo ra các công cụ cải thiện đời sống của những người xung quanh.

Công ty Liquid Paper và sự thịnh vượng

Sự khéo léo và sáng tạo có giá trị nhiều hơn việc sửa một đường ống bị rò rỉ. Sự thịnh vượng sẽ đến với những người chịu máy mò sáng tạo.

Vào đầu những năm 1950, cô Bette Nesmith Graham rất chán nản. Cô là thư ký ngân hàng nhưng khả năng đánh máy lại không tốt, và mắc nhiều lỗi hơn khi sử dụng máy đánh chữ chạy bằng điện loại mới. Khi biết các họa sĩ thường dùng sơn phủ lên các nét lỗi, Graham bắt đầu thử nghiệm với sơn nền màu trắng và một chiếc cọ nhỏ, phủ hỗn hợp này lên giấy, để khô trong vài phút, sau đó tiếp tục gõ chữ lên khoảng trắng đó.

Ban đầu nhà bếp của cô được sử dụng làm phòng thí nghiệm, nhưng sau khi các thư ký khác đều muốn thử sản phẩm xóa lỗi của Graham thì nơi đây đã trở thành công ty đầu tiên của cô. Khi mới phát triển sản phẩm, cô Graham được con trai Michael hỗ trợ. Sau này anh là thành viên của ban nhạc rock Monkees và là người làm ra một trong những video âm nhạc đầu tiên. Ban đầu, không hề để có thể tiêu thụ sản phẩm, nhưng dần dần, công ty của cô "Mistake Out", sau này đổi tên thành "Liquid Paper", đã thu về 200 công nhân để trợ cấp cho những chai chất tẩy thần kỳ này.

Vào cuối những năm 1970, công ty Liquid Paper đã sản xuất ra hàng triệu sản phẩm mỗi năm. Năm 1979, Graham bán công ty cho Gillette Corporation với giá 47.5 triệu USD; đến nay giá trị của Liquid Paper còn đạt tới con số hơn 100 triệu USD trên thị trường.

Bắt đầu từ một tâm nhìn

Vài năm trước, tôi phỏng vấn anh là Aaron Voigt, một cựu chiến binh Hải quân, và là chuyên viên giám định bảo hiểm. Yêu thích súng cầm tay và đam mê bán súng từ khi còn trẻ, Voigt bắt đầu phác thảo các thiết kế cho một khẩu súng ngắn thu nhỏ.

Sau rất nhiều thử nghiệm và ngụp lặn trong hàng đống tài liệu về luật cấp bằng sáng chế cũng như các quy định liên quan của chính phủ, Aaron đã tạo ra một loại súng lục siêu nhỏ, có chiều cao và chiều dài bằng kích thước của chiếc thẻ tín dụng, dài 1.27 cm, nặng 198 g và bắn được một viên đạn cỡ nòng 0.22 duy nhất, tại hộp chứa ở tay súng bỏ thêm được ba viên đạn nữa. Aaron đặt tên cho loại súng đó là LifeCard và thành lập công ty riêng của mình, Trailblazer Firearms, để sản xuất và bán loại súng này.

Khi tôi hỏi về khẩu súng chỉ bắn được một viên đạn, anh Aaron trả lời: "Bán ra được một viên đạn vẫn còn hơn là không."

Loài người có nền văn minh vượt trội

Ben Carson, bác sĩ giải phẫu thần kinh nhi khoa có tay nghề cao, từng viết: "Trước khi đất nước này ra đời, hàng ngàn năm trước, con người tương tự. Trong vòng 200 năm kể từ khi đất nước này hình thành, con người đã đặt chân lên Mặt Trăng, và tôi muốn chúng ta hiểu rằng đó mới chính là loài người chúng ta. Chúng ta sáng tạo với sự máy mò và tràn đầy năng lượng."

Tùng lập lại nhiều lần trong lịch sử, người dân Hoa Kỳ chúng ta đã vận dụng sự máy mò sáng tạo và nguồn năng lượng dồi dào để cải thiện cuộc sống cho những người xung quanh. Chúng ta đã chế tạo ra máy bay và ô tô, cung cấp cho phần còn lại của thế giới máy tính và công nghệ thông tin; chúng ta đã phát minh ra các loại thuốc đặc trị và dụng cụ phẫu thuật. Kế tiếp nữa, danh sách sẽ còn dài vô tận. Chỉ cần nhìn vào những thành tựu đó, chúng ta sẽ thấy được bằng chứng về sự vượt trội của Hoa Kỳ.

Yếu tố quan trọng

Có nhiều yếu tố mang lại những thành tựu này, bao gồm: hệ thống luật sáng chế để bảo vệ các nhà phát minh, sự hỗ trợ và khuyến khích của chính phủ, sự góp sức của những người nhập cư như Alexander Graham Bell, hệ thống giáo dục hoạt động hiệu quả, truyền thống máy mò sáng tạo, luôn cố gắng tạo ra các công cụ để cuộc sống tốt đẹp hơn.

Một số phần của hệ thống này hiện cần được sửa chữa. Vai trò của chính phủ ngày nay thường cản trở hơn là trợ giúp, và hệ thống giáo dục đang khiến giới trẻ của chúng ta thất bại.

Đề duy trì những thành tựu này, yếu tố lớn nhất và quan trọng nhất mà chúng ta cần phải bảo vệ chặt chẽ chính là sự tự do của chúng ta. Không có tự do, sức sáng tạo và sự phát triển sẽ bị kìm hãm.

Quyền tự do, cùng với sự tự do kinh doanh, ý chí học hỏi, và tâm hồn nhân văn đã cải thiện cuộc sống của chúng ta trong hai thế kỷ qua. Những đức tính này sẽ còn phát huy tác dụng nếu chúng ta tiếp tục để chúng đơn hoa kết trái.

Tác giả Jeff Minick có bốn người con và một trung đội cháu chắt ở tuổi đang lớn. Ông dạy lịch sử, văn học và tiếng Latin tại Asheville, N.C. trong 20 năm. Hiện nay, ông sống và viết tại Front Royal, Virginia. Vui lòng truy cập JeffMinick.com để theo dõi blog của ông.

Minh Vi biên dịch

CÔNG TY LUẬT PHÁP – KHAI THUẾ – BẢO HIỂM DR WINN GROUP LLC

TẬP CHÍ WINN MAGAZINE & WINN SHOPPING MALL
WWW.DRWINGROUP.COM

DR LAWRENCE LONG NGUYEN WINN, CEO

- * Tiến Sĩ Luật Khoa USA, Fmr Lawyer
- * Tiến Sĩ Quản Trị Kinh Doanh
- * Cựu Khoa Trưởng Đại Học H.B.

NGỌC HIỀN WINN, MBA

- * Thạc Sĩ Quản Trị Kinh Doanh USA

THẠC SĨ NGỌC HIỀN WINN, MBA, TỬ CÔNG TY "H&R BLOCK" KHAI THUẾ #1 CỬA MỸ

Thu tiền thuế về nhiều hơn hoặc đồng thuế thấp hơn năm trước mới nhận lệ phí. Nếu không chúng tôi khai thuế FREE cho quý vị.

Khai thuế lợi tức Income Tax cho 50 tiểu bang Hoa Kỳ bằng INTERNET E-FILE qua phone, không cần đến văn phòng.

Phone: (657) 281-9427
Email: DrWinnGroup@gmail.com

• Dr. Winn có 26 năm kinh nghiệm luật pháp USA, 25 năm dạy và thực hành mua - bán chứng khoán USA, equity stock của N.Y.S.E. & Nasdaq.
• Cấp bằng tốt nghiệp cho học viên, được Thống Đốc California công nhận.
• Day day trader, swing trader, long term trader, 95% không thua lỗ.
• Immigration: Các loại visa du lịch, du học, bảo lãnh thân nhân, vợ chồng, fiance, visa đầu tư kinh doanh, lao động, điều chỉnh ở lại Mỹ hợp pháp, hồ sơ bị từ chối.
• Bankruptcy: Chapter 7 chấm dứt mọi thừa kiện, giữ lại nhà, xe, tài sản như ý muốn.
• Family Law: Ly dị giải quyết như ý muốn giữa vợ chồng, giữ con, trợ cấp, giám trợ cấp.
• Living trust, Will, Di chúc, Các loại hợp đồng: thuê mướn, mua bán, thành lập công ty.
• Credit Repair: Không tăng điểm Fico của credit report, không phải trả lệ phí - "Free".

ADDRESS: 14541 BROOKHURST STREET, STE. A4.B, WESTMINSTER, CA 92683
(Trên lầu nhà hàng Ocean Blue, trạm rửa xe góc Brookhurst St. & Hazard Ave)

Advance Estate REALTY 14615 Magnolia Estate, Westminister, CA 92683 Lic #01480932

MICHELLE DOES IT AGAIN!

FREE MARKET ANALYSIS

FIND OUT HOW MUCH YOUR HOME IS WORTH!

1% LISTING

CALL MICHELLE BUI FOR A PRIVATE CONSULTATION

CHUYÊN:

- MUA BÁN NHÀ, CONDO, KHU THƯƠNG MẠI
- THAM VẤN ĐẦU TƯ ĐỊA ỐC

THÀNH TÍN – CHUYÊN NGHIỆP – TẬN TÂM

Dài tưởng niệm Lincoln, và Nhà tưởng niệm Washington tọa lạc tại Trung tâm Mua sắm Quốc gia ở Hoa Thịnh Đốn.

Toàn cảnh Điện Capitol Hoa Kỳ và phía Tây của Quảng trường Quốc gia nhìn từ trên cao.

Tòa nhà Capitol của Hoa Thịnh Đốn ở Thượng viện Hoa Kỳ, khoảng năm 1800.

Những cây cột trụ cổ xưa tại Hành lang phía Đông của Điện Capitol Hoa Kỳ, hiện được bảo tồn trong Vườn Thực Vật Quốc gia.

Mặt tiền phía tây của Tòa Nhà Thomas Jefferson đối diện với Tòa nhà Capitol.

Cửa sổ kính màu ở góc tường phòng đọc sách của Tòa nhà Thomas Jefferson.

Thúc đẩy sự hưng thịnh của kiến trúc cổ điển ở Hoa Kỳ

LORRAINE FERRIER

Cuộc phỏng vấn với ông Justin Shubow, Chủ tịch Hiệp hội Nghệ thuật Dân dụng Quốc gia (National Civic Art Society)

Trong một lá thư của vị Tổng thống thứ 3 Hợp chúng quốc Hoa Kỳ Thomas Jefferson gửi cho ông Pierre Charles L'Enfant - kỹ sư người Pháp vào ngày 10/4/1791 có đoạn: "Mỗi khi có dịp để nghĩ một kế hoạch cho Điện Capitol, tôi sẽ lựa chọn mô hình cổ điển đã được công nhận hàng ngàn năm qua". Tại sao Tổng thống Jefferson và những Tổ Phụ Lập Quốc Hoa Kỳ lại coi trọng kiến trúc cổ điển đến mức của tòa

nhà liên bang và tòa án Hoa Kỳ cũng được mô phỏng theo phong cách này? Tại sao kiến trúc cổ điển truyền thống vẫn còn phù hợp với người dân Hoa Kỳ ngày nay?

Ông Justin Shubow, Chủ tịch Hiệp hội Nghệ thuật Dân dụng Quốc gia (NCAS) đã giải đáp không chỉ những câu hỏi trên mà còn mở rộng vấn đề. Ông Shubow đồng thời là Chủ tịch của Ủy ban Mỹ thuật Hoa Kỳ (U.S. Commission of Fine Arts), một cơ quan liên bang độc lập gồm bảy chuyên gia được tổng thống bổ nhiệm. Họ là những người chịu trách nhiệm bảo đảm mỹ quan đô thị của Hoa Thịnh Đốn.

Trong một cuộc phỏng vấn qua điện thoại, ông Shubow chia sẻ tầm quan

Cuộc khảo sát cho thấy 72% người dân Hoa Kỳ ưa chuộng kiến trúc cổ điển của các tòa nhà văn phòng liên bang và tòa án Hoa Kỳ.

Justin Shubow, Chủ tịch Hiệp hội Nghệ thuật Dân dụng Quốc gia

Thiết kế ban đầu của Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ của kiến trúc sư nghiệp dư Dr. William Thornton, khoảng năm 1796.

trọng của việc tôn vinh kiến trúc cổ điển Hoa Kỳ và trao đổi về ý nghĩa của sắc lệnh "Thúc đẩy Vẻ đẹp Kiến trúc Dân dụng Liên bang" (Promoting Beautiful Federal Civic Architecture) do cựu Tổng thống Trump phê chuẩn.

The Epoch Times: Làm thế nào để mọi người nhận biết một kiến trúc tốt đẹp?

Ông Shubow: Tôi tin rằng con người có bản năng tự nhiên trong việc nhận thức về kiến trúc. Đây là lý do tại sao con người ở các nền văn hóa khác nhau đều đón nhận, yêu thích những công trình kiến trúc nổi tiếng trên thế giới, từ Tòa Quốc hội Hoa Kỳ (U.S. Capitol Building) cho đến đền Taj Mahal tại Ấn Độ. Bản năng tự nhiên đó tác động đến những đánh giá kiến trúc của chúng ta.

Trong tâm thức người dân Hoa Kỳ, một số phong cách kiến trúc của những tòa nhà tiêu biểu có sự gắn kết với nền dân chủ. Bạn không cần phải học trường kiến trúc để có thể hiểu được tòa án hoặc nhà thờ trông như thế nào.

Gần đây, Hiệp hội Nghệ thuật Dân dụng Quốc gia đã thuê công ty The Harris Poll thực hiện khảo sát về thị hiếu đối với kiến trúc liên bang. Cuộc khảo sát cho thấy 72% người dân Hoa Kỳ ưa chuộng kiến trúc cổ điển của các tòa nhà văn phòng liên bang và tòa án Hoa Kỳ. Đây không phải là vấn đề đáng phẫn; do vậy khảo sát này thực hiện với nhiều tầng lớp xã hội, các đảng phái, chủng tộc khác nhau. Nó thể hiện rõ

mong muốn của dân chúng, và đó cũng là lý do tại sao sắc lệnh này lại quan trọng như vậy. Về cơ bản, tính dân chủ của sắc lệnh đã đem lại cho người dân Hoa Kỳ những kiến trúc mà họ mong muốn tại các tòa nhà công cộng.

The Epoch Times: Tại sao những Tổ phụ Hoa Kỳ lại ưa chuộng các thiết kế cổ điển?

Ông Shubow: Tổng thống Thomas Jefferson và Tổng thống George Washington có chủ ý lựa chọn phong cách cổ điển cho các tòa nhà chính của chính phủ và các thiết kế cho Hoa Thịnh Đốn. Họ muốn phỏng theo các kiến trúc La Mã cộng hòa và Hy Lạp dân chủ. Đặc biệt là Tổng thống Jefferson nhìn nhận truyền thống cổ điển luôn trường tồn với thời gian.

The Epoch Times: Phong cách kiến trúc Hoa Kỳ đã rời xa lý tưởng của các nhà lập quốc như thế nào?

Ông Shubow: Năm 1949, một cơ quan liên bang mới gọi là Cơ quan Quản trị Dịch vụ Tổng hợp (General Services Administration - GSA) được thành lập để giám sát tất cả các tòa nhà liên bang. Dù đã mặc định phong cách cổ điển cho kiến trúc liên bang, GSA bắt đầu xây dựng theo phong cách hiện đại, do nhập từ Âu Châu, dựa trên tư tưởng coi trọng công năng, nhìn nhận công trình như những bộ máy và xem nhẹ yếu tố thẩm mỹ.

Vào năm 1962, trong một báo cáo của văn phòng liên bang có một trang duy nhất được gọi là "Nguyên tắc Hướng dẫn cho Kiến trúc Liên

bang" (Guiding Principles for Federal Architecture). Những nguyên tắc đó chính thức bác bỏ phong cách cổ điển và ủng hộ phong cách hiện đại trong các thiết kế. Các nguyên tắc này cho rằng "các thiết kế phải xuất phát từ giới kiến trúc rời mới đến cơ quan chính phủ chứ không phải là ngược lại". Vậy ai có quyền kiểm soát việc này? Chính là nhóm người theo phong cách hiện đại phụ trách các thiết kế. Kể từ thời điểm đó, kiến trúc liên bang gần như hoàn toàn theo phong cách hiện đại và hậu hiện đại.

Các nghiên cứu thực nghiệm đã nhiều lần phát hiện rằng, đánh giá của giới kiến trúc sư và dân chúng luôn có sự khác biệt rất lớn.

Tôi muốn nói rằng đạo đức kiến trúc đã làm lệch lạc, biến dạng, ly khai khỏi bản tính con người; nó hướng đến một vẻ đẹp nhân tạo mà chỉ những người đã qua đào tạo mới hiểu được. Không chỉ là sự khác biệt trong nhận thức thẩm mỹ với công chúng, một số kiến trúc sư cho rằng kiến trúc dự định tại tòa nhà nên được ca ngợi. Họ thậm chí còn thừa nhận rằng những tòa nhà đó rất xấu xí. Hệ giá trị đã khác biệt hoàn toàn.

The Epoch Times: Vào tháng 12/2020, cựu Tổng thống Trump đã ký một sắc lệnh "Thúc đẩy Vẻ đẹp Kiến trúc Dân dụng Liên bang" ủng hộ thiết kế cổ điển truyền thống của các tòa nhà liên bang. Điều này có ý nghĩa gì đối với kiến trúc dân dụng?

Ông Shubow: Sắc lệnh định hướng lại kiến trúc liên bang theo phong cách

cổ điển và truyền thống. Nó quy định các tòa nhà liên bang mới, tòa án Hoa Kỳ phải phù hợp với thẩm mỹ của công chúng. Sắc lệnh đã nhấn mạnh rằng điều quan trọng nhất là thị hiếu của công chúng chứ không phải sở thích của giới kiến trúc. Bởi vì nhận thức của người bình thường khác rất nhiều so với nhận thức của giới tinh hoa kiến trúc. Giới tinh hoa kiến trúc là nói về một số công ty xây dựng hàng đầu và có quyền lực ở quốc gia, phần lớn họ theo phong cách hiện đại.

Mặc dù sắc lệnh không bắt buộc áp dụng kiến trúc cổ điển hoặc truyền thống đối với cả quốc gia, nhưng nó yêu cầu cán phải có một sự quan tâm đặc biệt đối với vấn đề này. Kiến trúc truyền thống không chỉ là kiến trúc cổ điển mà còn bao gồm các phong cách khác nhau, chẳng hạn như Gothic, Romanesque, và Pueblo Revival. Có những kiến trúc bản địa Hoa Kỳ mặc dù không hoàn toàn là thiết kế cổ điển nhưng vẫn phù hợp với kiến trúc liên bang.

Tuy nhiên, đối với các tòa liên bang mới ở Hoa Thịnh Đốn, sắc lệnh yêu cầu các tòa nhà đó phải có một phần là kiến trúc cổ điển bởi vì các Tổ Phụ Lập Quốc mong muốn thủ đô là một thành phố cổ điển và trang trọng.

Khi dân chúng Hoa Kỳ nói đến chính phủ, họ nhớ ngay đến kiến trúc cổ điển. Họ không phân biệt Hoa Thịnh Đốn là một thành phố theo phong cách Thủ Mộc (Brutalist) hay phong cách hiện đại. Chỉ đơn giản là tình yêu tự nhiên của họ đối với kiến trúc cổ điển.

The Epoch Times: Tại sao sắc lệnh này quan trọng như vậy?

Ông Shubow: Tổng thống Thomas Jefferson đã nói, kiến trúc công cộng không thể tách rời hoạt động chính trị. Những tòa nhà liên bang là hình ảnh của người Hoa Kỳ. Chúng phải có các biểu tượng dễ hiểu; truyền cảm hứng về đạo đức cho người dân. Chúng làm đẹp và nâng cao giá trị cuộc sống, nhắc nhở chúng ta về những lý tưởng của nền dân chủ.

The Epoch Times: Về các khái niệm đạo đức thể hiện trong kiến trúc,

xin ông vui lòng đưa ra những ví dụ tích cực và tiêu cực trong kiến trúc liên bang?

Ông Shubow: Ví dụ nổi tiếng nhất là Điện Capitol của Hoa Kỳ, được xây dựng theo thiết kế lấy cảm hứng từ một ngôi đền La Mã. Nó tạo một cảm giác linh thiêng; rất dễ dàng nhận thấy là sau sự kiện đột nhập vào Điện Capitol, nhiều nhà lập pháp của cả Đảng Cộng Hòa và Dân Chủ đều lên án đó là việc xúc phạm ngôi đền của nền dân chủ. Tôi nghĩ rằng câu nói đó đã quá đầy đủ. Nếu Điện Capitol của Hoa Kỳ là một tòa nhà theo phong cách Thủ Mộc hoặc như một cái hộp bằng kính và thép, thì sẽ không được nói đến như một ngôi đền và cũng không thể nói rằng nó bị xúc phạm. Bởi vì thiết kế theo phong cách hiện đại sẽ không có gì là linh thiêng cả.

Kiến trúc của tòa nhà liên bang San Francisco là một ví dụ trái ngược. Tòa nhà này trông giống một phi thuyền của người ngoài hành tinh, dường như bóp nghẹt ban bằng chùm lazer. Đó là hiện thân của xu hướng giải tỏa kết cấu trong kiến trúc. Trông thật thiếu thẩm mỹ. Nhiều người dân địa phương cảm thấy khó chịu với thiết kế này và chỉ coi nó là một tòa nhà dân dụng thông thường. Kiến trúc của tòa nhà này không theo phong cách Hoa Kỳ, thậm chí là khác biệt với thiết kế chung của liên bang.

The Epoch Times: Một số kiến trúc sư và cơ quan kiến trúc nói rằng lệnh hành pháp quá chuyên chế và kìm hãm sự sáng tạo. Ông nghĩ như thế nào về việc này?

Ông Shubow: Trước tiên, xin lưu ý rằng những lời chỉ trích xuất phát từ bản dự thảo chứ không phải bản chính thức. Phiên bản được cựu Tổng thống Trump ký không bắt buộc phong cách cổ điển phải có mặt trong các tòa nhà liên bang trên khắp đất nước. Các tòa nhà thiết kế theo phong cách hiện đại hoàn toàn được phép sử dụng miễn là chúng đẹp và được công chúng tôn trọng. Vì vậy, luôn có chỗ cho sự sáng tạo và đổi mới. Tất nhiên sự sáng tạo và đổi mới cũng có chỗ trong cả kiến trúc cổ điển. Sắc lệnh này có khái niệm khá rộng về kiến trúc cổ điển, bao gồm mọi thứ từ thiết kế tân cổ điển đến Beaux Arts, Art Deco.

The Epoch Times: Ông muốn nói điều gì với những người muốn các tòa nhà liên bang cổ điển và truyền thống được xây dựng nhiều hơn ở Hoa Kỳ? Họ có thể làm gì?

Ông Shubow: Họ có thể liên hệ với các nhà lãnh đạo chính trị để bày tỏ những mong muốn của mình. Xét cho cùng, các tòa nhà liên bang được xây dựng từ tiền thuế của người dân và để phục vụ người dân Hoa Kỳ. Tuy nhiên, các kiến trúc sư đã áp đặt sở thích của mình cho công chúng trong một thời gian dài, trong khi đó, lẽ ra, thị hiếu của dân chúng mới là quan trọng nhất.

Tôi muốn nhấn mạnh rằng, trong lịch sử Hoa Kỳ, mọi người theo các đảng phái chính trị khác nhau đều nhận ra được sự vĩ đại của truyền thống cổ điển. Ví dụ như tổng thống Franklin Delano Roosevelt đã thúc đẩy kiến trúc cổ điển cho Hoa Thịnh Đốn và chiến đấu với những người theo phong cách hiện đại tìm cách xây dựng theo một phong cách khác biệt. Ông cũng đã nỗ lực thúc đẩy việc xây dựng Đài Tưởng niệm Jefferson, theo kiểu kiến trúc ngôi đền La Mã, mặc dù giới kiến trúc hiện đại phản đối vì cho rằng đã lỗi thời.

Tương tự như vậy, thẩm phán Tối cao Pháp viện Hoa Kỳ Stephen Breyer đã nói rằng các hình thức cổ điển thể hiện bầu không khí công bằng và tôn nghiêm tại các phiên tòa.

Sự kết nối một số kiểu loại hình kiến trúc gắn liền với nền dân chủ đã tồn tại sẵn có trong dân chúng. Bạn có thể nói rằng kiến trúc có một đặc tính cố hữu, xuất phát từ sự hài hòa, trật tự và ổn định của chính nó. Tôi nghĩ rằng, bạn chỉ cần nhìn thấy những tòa nhà cổ điển được thiết kế đẹp mắt, bạn sẽ có cảm nhận về sự vĩnh cửu, trường tồn, và thậm chí là siêu phàm. Bạn cũng cảm nhận được hiện diện của sự lương thiện, cái đẹp, và điều chân thật.

Để tìm hiểu thêm về National Civic Art Society, vui lòng truy cập CivicArt.org Bài phỏng vấn này đã được chỉnh sửa cho rõ ràng và ngắn gọn.

Phương Du biên dịch

ÂM NHẠC

giúp tâm hồn thăng hoa, ngay cả ở nơi tăm tối nhất

CATHERINE YANG

Một thành viên của băng đảng nọ đã ngồi tù gần cả đời người nói rằng anh ta chưa một lần biết khóc. Anh đã mai táng mẹ, mai táng cha, và dường như tương lai khép lại khi bị kết án tù trong nhiều thập kỷ, có lẽ là cả phần đời còn lại. Nhưng sau đó, khi ở trong tù, anh đã được nghe buổi hòa nhạc thính phòng. Và anh đã khóc.

Eric Genuis là tác giả của những bản nhạc mà người đàn ông kể trên đã nghe. Anh Genuis kể lại: “Người đàn ông xâm trở đầy mình, đứng dậy sau buổi biểu diễn và tâm sự: ‘Tôi rất xúc động. Tôi đã không kim được nước mắt trong suốt hai giờ diễn. Tôi chưa bao giờ khóc trong đời. Chưa bao giờ. Mẹ tôi qua đời, cha tôi qua đời, tôi rất buồn nhưng chưa bao giờ khóc. Điều này là gì vậy?’”

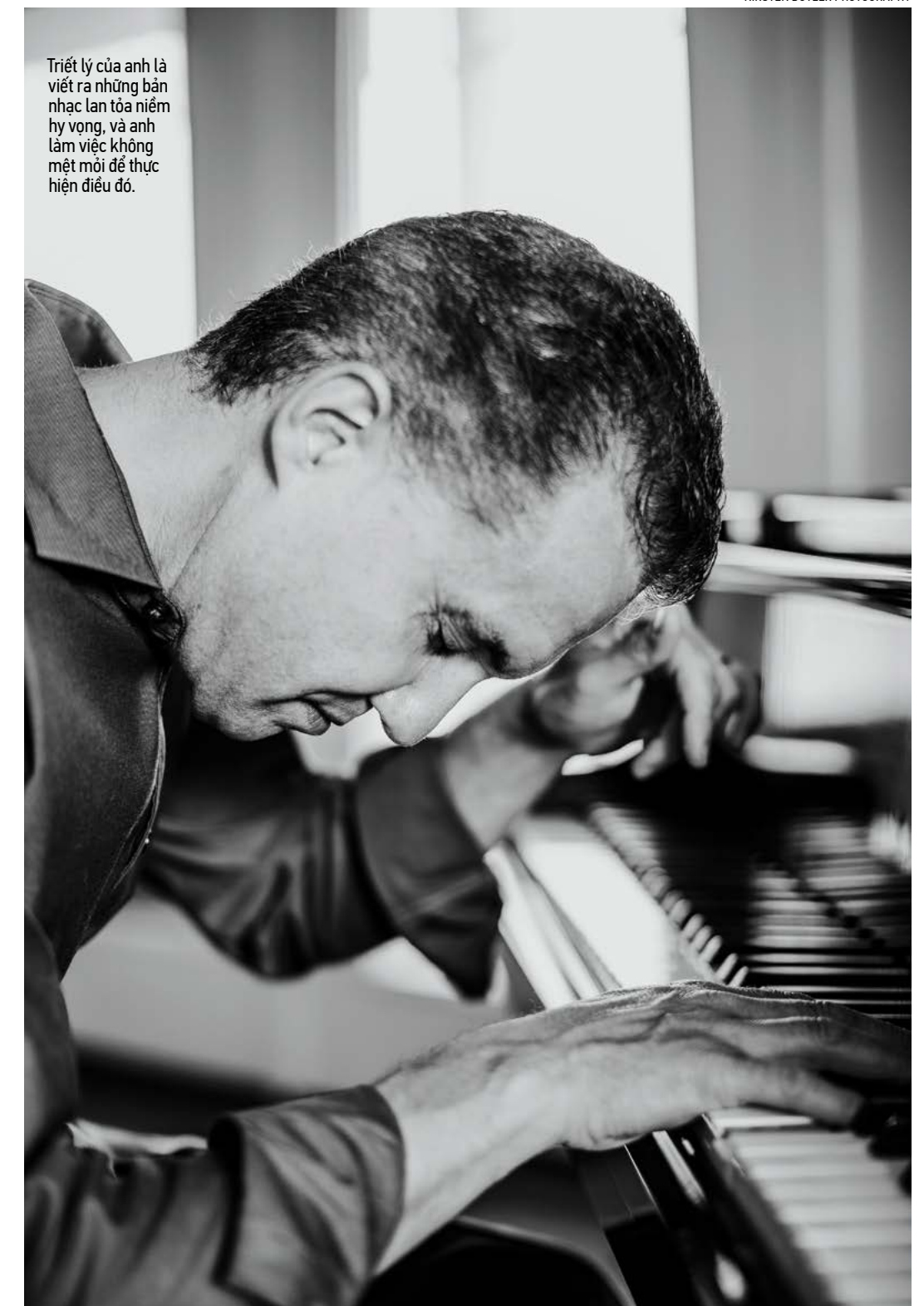
Nghệ sĩ piano và nhà soạn nhạc Genuis kể: “Tôi nhớ mình đã thực sự bị cuốn hút bởi điều này. Đây là một người đàn ông đã trải qua cả cuộc đời trong nhà giam, bị xét xử và bị kết án khi còn là thiếu niên, và khi tôi gặp ông ta đã gần 60 tuổi. Chà, đó là gì? Đó là trái tim con người.”

Anh Genuis đã nhiều lần chứng kiến những phản ứng tương tự. Một tù nhân khác tại Massachusetts nói: “Tôi đã giết rất nhiều người trong đời. Sau khi nghe loại âm nhạc này,

Nghệ sĩ piano kiêm nhà soạn nhạc Eric Genuis.

KIRSTEN BUTLER PHOTOGRAPHY

Triết lý của anh là viết ra những bản nhạc lan tỏa niềm hy vọng, và anh làm việc không mệt mỏi để thực hiện điều đó.

KIRSTEN BUTLER PHOTOGRAPHY

Ngay khi mới bắt đầu sự nghiệp, anh Genuis đã nguyện sẽ đến bất cứ nơi nào đón nhận âm nhạc của mình. Anh biểu diễn trong các buổi hòa nhạc tổ chức riêng cho các ngôi sao điện ảnh, hay diễn tấu dưới một cây cầu dành cho các cựu chiến binh vô gia cư.

nhân tính trong tôi đã được đánh thức. Tôi sẽ không bao giờ làm tổn thương người khác nữa.”

“Buổi hòa nhạc của tôi gọi lên những xúc cảm từ sâu thẳm. Nhưng chính âm nhạc mới đem đến điều đó. Không phải chỉ là việc tôi bước vào và nói chuyện với họ, và rồi họ cảm thấy thoải mái với tôi. Âm nhạc đã phá tan mọi rào cản, cho phép họ gặp gỡ phần nhân tính của chính bản thân họ. Có những thứ tưởng chừng như đã bị chôn vùi vĩnh viễn mà nay lại phục sinh, suy ngẫm, và từ đó chữa lành.”

Ngày khi mới bắt đầu sự nghiệp, anh Genuis đã nguyện sẽ đến bất cứ nơi nào đón nhận âm nhạc của mình. Anh biểu diễn trong các buổi hòa nhạc tổ chức riêng cho các ngôi sao điện ảnh, hay diễn tấu dưới một cây cầu dành cho các cựu chiến binh vô gia cư. Triết lý của anh là viết ra những bản nhạc hay, có thể lan tỏa niềm hy vọng.

“Có điều gì đó bí ẩn về cái đẹp, và đó là lý do tại sao mọi người đều nên tận hưởng những thứ đẹp đẽ như thế,” anh nói.

Khát khao cái đẹp

Trong gần ba thập kỷ, anh Genuis tự bỏ thời gian và tiền bạc để đem âm nhạc đến những nơi thiếu vắng niềm hy vọng, như trung tâm cai nghiện, nhà giam... Một vài năm trước, anh Genuis thấy như thế vẫn là chưa đủ, vậy nên anh bắt đầu tổ chức chương trình Concert for Hope (Hòa nhạc Hy vọng) để tiếp tục thực hiện sứ mệnh của mình.

Anh Genuis cho biết đã thực hiện gần 1,000 buổi hòa nhạc trong nhà tù, trong đó có hàng trăm nhà tù dành cho thanh thiếu niên.

Trong phòng có 300 tù nhân, tất cả đều bị xét xử và bị kết án khi còn ở tuổi thiếu niên với mức án lên tới vài thập kỷ. Anh Genuis nhớ đến một thủ lĩnh băng đảng trẻ tuổi ngồi ngay phía trước mình. Cậu ta không thích thú khi phải tham gia một buổi hòa nhạc cổ điển, nhưng khi âm nhạc cất lên, cậu bỗng trở nên say mê với tiếng vĩ cầm.

Genuis nhớ lại: “Cậu ấy đặt tay lên trái tim mình, quay đầu lại và nói: ‘Đó là điều đẹp nhất.’ Cậu ta nói: ‘Tại sao tôi chưa bao giờ nghe thấy điều này trước đây?’”

“Giờ đây, chúng ta đang sống

trong thời đại Internet nên chàng trai này có thể nghe bất cứ thứ gì và bất cứ khi nào cậu muốn. Chúng ta với tư cách là cha mẹ, là người trưởng thành, cũng như giáo viên và nhà giáo dục, với tư cách là những người đứng đầu nhà thờ – tất cả những nhà lãnh đạo cộng đồng đều có quyền tiếp cận chàng trai này, và chúng ta đã cho cậu những gì? Cậu ấy biết rất nhiều về các bản nhạc rap, nhưng chưa bao giờ có ai cho cậu biết thứ âm nhạc lay động tâm hồn, nâng cao nhân tính của cậu, đem đến sự kinh ngạc và điều kỳ diệu, sự sáng tạo trong cuộc sống và khiến cậu nhận ra phẩm giá một con người. Và đó là tác dụng của cái đẹp.”

Tại Hoa Kỳ có khoảng 2.3 triệu người đang ở tù. Một phạm nhân kể với Genuis nếu anh ta vào tù, mọi người sẽ chỉ hỏi tại sao điều đó không xảy ra sớm hơn. Anh Genuis cũng nói chuyện với những thanh niên sắp ra tù, hỏi về kế hoạch sắp tới và họ trả lời rằng họ sẽ quay lại tù trong thời gian ngắn. Và nếu họ gây nên những thiệt hại nghiêm trọng cho băng đảng đối thủ, có thể là giết người, thì họ sẽ “oai phong” hơn khi bị bắt trở lại nhà tù.

“Họ không được chăm sóc, không ai chăm sóc cho những người này,” Genuis nói.

Anh Genuis từng gặp một thanh niên 23 tuổi, cậu ta hài hước nói về việc bị kết án tới ba kiếp. Genuis hỏi: “Cậu ổn chứ?” nhưng chàng trai trẻ không hề bận tâm.

“Điều ấy quá quen thuộc với cậu, hờ hững đến mức tôi nghĩ rằng, một số người không coi việc gạt họ sang bên lề là điều tàn khốc, bởi có thể từ cảm xúc và từ nội tâm, họ đã vứt bỏ cuộc sống của mình từ rất lâu rồi,” Genuis nói. Ở nơi của những người bị lãng quên và không còn hy vọng, người ta đã phớt lờ nhân tính của của họ, và điều ấy chẳng có giá trị gì với họ nữa.”

“Vì vậy, những gì tôi muốn làm là nâng đỡ họ; tôi muốn đem hy vọng đến cho họ,” anh Genuis nói.

Sau đại dịch, anh Genuis dự định sẽ tập trung nhiều hơn vào việc chơi nhạc trong trường học và thực hiện một chương trình cho trẻ em mang tên “Project Detour”.

Genuis kể: “Tôi muốn ngăn các

Nghệ sĩ dương cầm và nhà soạn nhạc Eric Genuis trong chuyến lưu diễn vòng quanh thế giới.

COURTESY OF ERIC GENUIS

KIRSTEN BUTLER PHOTOGRAPHY

em nghĩ rằng nhà tù là một phần của cuộc sống.”

Nâng đỡ tâm hồn

Không Từ giảng, muốn biết tiêu chuẩn đạo đức của một quốc gia thì “âm nhạc sẽ cho câu trả lời”. Còn Plato nói: “Âm nhạc thể hiện [phẩm chất] đạo đức. Âm nhạc kết nối linh hồn với vũ trụ, chấp cánh cho trí tuệ, và trí tưởng tượng, đem đến sự tươi vui cho cuộc sống và cho mọi điều.”

“Tôi tin rằng điều họ nói đều đúng,” anh Genuis chia sẻ. “Tôi tin rằng âm nhạc biểu đạt trái tim, trí óc, và linh hồn theo những cách mà ngôn từ không miêu tả hết được.”

“Khi cuộc đời quãng đời gì đó tới tẻ vào một đứa trẻ 10 tuổi và không ai quan tâm, như cậu thanh niên 23 tuổi (nói rằng bị kết án tới ba kiếp), hy vọng của cậu đã tan biến từ lâu rồi,” anh Genuis tâm sự. Nhưng nếu bạn muốn cho mọi người thấy hy vọng, bạn nhắc nhở họ về nhân tính trong tâm họ, thì âm nhạc sẽ làm được điều đó theo cách của riêng nó.

Sau buổi biểu diễn tại một

phòng khám về rối loạn tâm thần, một người đàn ông mắc chứng sợ hãi trong chiến tranh, đến mức thậm chí không thể đặt chân vào hiệu thuốc, đã đến gặp Genuis và ôm anh nồng nhiệt.

“Ông ấy nói: Tôi đã làm rất nhiều điều khủng khiếp trong chiến tranh mà tôi sợ rằng mình sẽ phải trả giá. Tôi không cảm thấy bản thân được tha thứ hay có thể tha thứ cho chính mình. Tôi thậm chí không nhớ cảm giác con người hay cảm giác chính mình là như thế nào,” anh Genuis kể lại. Và sau đó ông ấy nói: “Còn ngay bây giờ tôi nhớ tôi là ai. Tôi không muốn buông tay. Tôi sợ nếu buông tay, tôi sẽ lại quên mất mình là ai.”

“Đó là câu chuyện về sự thông khổ, thông cảm cũng là câu chuyện về sự cứu rỗi. Có ai mà không cần cứu rỗi? Tất cả chúng ta đều cần và tất cả chúng ta nên tìm kiếm sự thật, làm tất cả những gì có thể để đem lại hy vọng và đem lại sự cứu rỗi cho cuộc sống của mọi người,” nghệ sĩ Genuis chia sẻ.

Thuần Thanh biên dịch

EPOCH
TIMES
TIẾNG VIỆT

BẠN MUỐN CHIA SẺ BÁO VỚI NGƯỜI THÂN, BẠN BÈ?

Epoch Times Tiếng Việt sẽ giúp
chuyển tận nhà mỗi tuần.

ĐẶT MUA BÁO NGAY HÔM NAY:

TEL: (626) 618-6168
(714) 356-8899

WWW.ETVIET.COM

10962 Main Street, Suite 101, El Monte, CA 91731-2922

Sau đại dịch, anh Genuis dự kiến lập một chương trình dành cho trẻ em có tên Project Detour “để ngăn chúng nghĩ rằng nhà tù là một phần của cuộc sống”.

"Bách tuấn đồ", 1728, Giuseppe Castiglione. Tranh cuộn bằng lụa và màu trên lụa, 94x776 cm. Bảo tàng Cung điện Quốc gia, Đài Bắc.

Tranh sơn thủy

dưới triều đại Minh và Thanh

▲ Bức tranh "Thanh Viên Giang Cửu Thành Cung", 1691, Viên Giang. Bộ 12 tranh cuộn lụa, 207 x 563 cm. Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan, New York.

Khác với các triều đại trước chỉ có duy nhất một trào lưu nghệ thuật, triều đại Minh-Thanh đã chứng kiến sự thay đổi giữa các trường phái và phong cách vẽ tranh phong cảnh khác nhau.

▶ Chi tiết tranh "Thanh Viên Giang Cửu Thành Cung", 1691, của Viên Giang. Bộ gồm 12 tranh cuộn lụa và màu trên lụa, 207 x 563 cm. Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan, New York.

MIKE CAI

Dòng nước uốn lượn quanh những ngọn núi sừng sững là yếu tố cốt lõi trong tranh phong cảnh Trung Hoa, hay còn gọi là tranh sơn thủy. Trải qua quá trình phát triển lâu dài, dòng tranh này cho thấy người Trung Quốc cổ đại tin rằng trời và đất tồn tại dung hòa với nhau.

Niềm tin cổ xưa đó xuất phát từ triết lý của Đạo gia và đặc biệt ảnh hưởng đến hình thức nghệ thuật: Những ngọn núi sừng sững, vươn đến trời cao tượng trưng cho âm. Non nước hội tụ, thể hiện sự cân bằng giữa âm và dương trong Đạo, cũng là tinh hoa trong tranh sơn thủy. Và trong cảnh thiên nhiên hùng vĩ, con người chỉ là những đốm nhỏ bé.

Tranh sơn thủy Trung Hoa cực thịnh vào thời Ngũ Đại (907-960) và thời Tống (960-1279); về sau, dòng tranh này đã trải qua những giai đoạn phát triển đáng chú ý nhờ truyền thống văn nhân của triều đại nhà Nguyên (1279-1368) dưới sự cai trị của Mông Cổ. Thủ pháp nét cọ tỉ mỉ là phong cách chính thức của Tống triều, nhưng trong thời Nguyên, các họa sĩ văn nhân và họa sĩ Trung Hoa bị triều Mông Cổ lưu đày xa xứ - để tâm vào việc khác họa tinh thần và năng lượng của các đối tượng trong tranh. Họ thường sử dụng các kỹ thuật thủ pháp để thể hiện bản thân và cố gắng biểu đạt những điều họ chứng kiến và cảm nhận.

Tranh sơn thủy tiếp tục phát triển mạnh dưới thời Minh và Thanh. Các họa sĩ thường nghiên cứu và lấy cảm hứng từ

tranh của những bậc thầy đi trước, đồng thời phát triển phong cách và kỹ thuật của riêng mình. Chẳng hạn, các họa sĩ thời Minh và Thanh thường dùng bảng màu rộng hơn so với các tiên bối - những họa sĩ chủ yếu sử dụng mực đơn sắc màu đen hoặc lục-lam.

Khác với các triều đại trước chỉ có duy nhất một trào lưu nghệ thuật, triều đại Minh-Thanh đã chứng kiến sự thay đổi giữa các trường phái và phong cách vẽ tranh phong cảnh khác nhau.

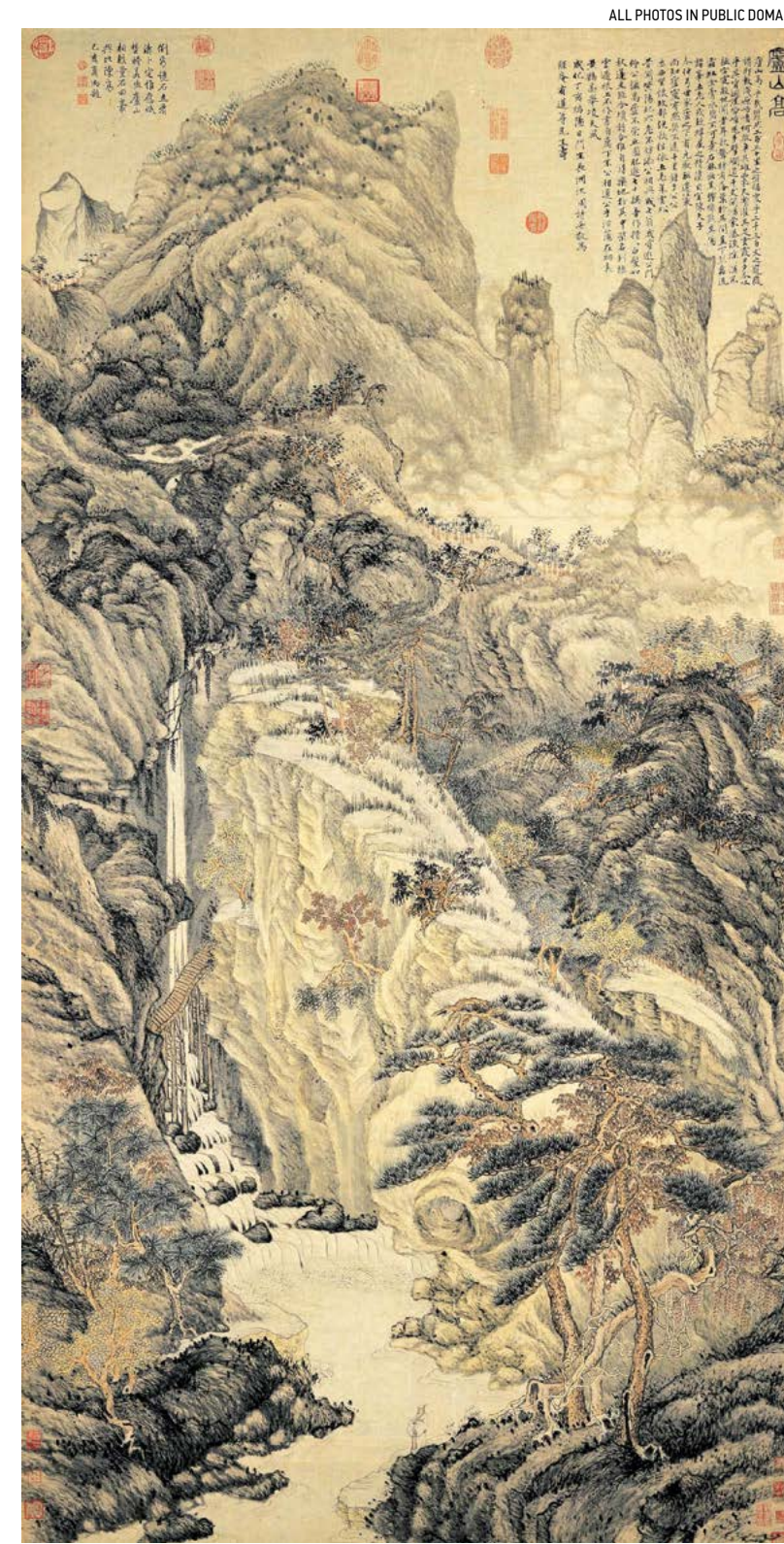
"Ngọc Động Tiên Nguyên" của Cui An. Tranh cuộn lụa và màu trên lụa, 169 x 66 cm. Bảo tàng Cố Cung, Bắc Kinh.

Nhà Minh
Nhà Nguyên sụp đổ, nhà Minh khai quốc (1368-1644), một lần nữa Trung Quốc lại ở dưới quyền cai trị của người bán xứ. Triều Minh tìm cách phục hưng nghệ thuật hàn lâm thời Tống. Đới Tân (1388-1462) sáng lập trường phái hội họa Triết Phái, dựa trên phong cách tranh sơn thủy thời Tống với đặc trưng là những ngọn núi cao trong sương mù mềm mại.

Triết Phái là một trường phái quan trọng của dòng tranh cung đình, nhưng đã bị lu mờ trước Ngô Phái, trường phái có liên quan đến Từ Minh Gia (1).

Ngô Phái
Trong khi hội họa cung đình phát triển mạnh mẽ vào thời đầu nhà Minh, thì các họa sĩ văn nhân từng chiếm vị thế quan trọng trong thời nhà Nguyên lại đi đến suy tàn. Tuy nhiên, truyền thống văn nhân không thể nào mất đi, vì tranh cung đình và họa sĩ văn nhân là hai đặc trưng nghệ thuật trong thời nhà Minh.

Trên thực tế, khi quyền lực hoàng gia suy yếu vào cuối thời Minh, các nghệ sĩ như Thẩm Chu (1427-1509), một trong bốn bậc thầy lớn của nhà Minh, trở nên nổi bật và truyền thống văn nhân lại hưng thịnh.

"Lư Sơn Cao đồ", 1467, Thẩm Chu. Tranh cuộn lụa và màu trên giấy, 194x98 cm. Bảo tàng Cố Cung Quốc gia, Đài Bắc.

"Phảng Hoàng Công Vọng Thu Sơn" (After Huang Gongwang's "Autumn Mountains"), Vương Nguyên Kỳ. Tranh cuộn lụa và màu trên giấy, 81x50cm. Bảo tàng Cung điện Quốc gia, Đài Bắc.

Thẩm Chu từ quan và sống một cuộc sống ẩn dật. Ông nghiên cứu tranh truyền thống của các bậc thầy nhà Nguyên và sáng lập nên Ngô Phái. Ngô Phái không chỉ đại diện cho các họa sĩ văn nhân như Thẩm Chu, mà còn gồm cả các họa sĩ chuyên nghiệp nắm vững phong cách vẽ tỉ mỉ gắn với phong cách cung đình.

"Lư Sơn Cao đồ" là một trong những bức tranh nổi tiếng của Thẩm Chu thể hiện phong cách hội họa thời nhà Nguyên. Nằm ở phía bắc Giang Tây, ngọn núi cao ngất này được miêu tả với những rãnh núi sâu và khe suối. Cây bụi tô điểm cho các sườn núi và dây leo phủ kín các vách đá. Một thác nước cao hàng chục mét đổ xuống những tầng đá tạo nên một dòng sông. Gân chân thác, một bóng người nhỏ bé đứng dưới tán thông dường như đang ngược nhìn khung cảnh với vẻ kinh ngạc. Con người bé nhỏ trước cao son gợi lên triết lý của Đạo gia rằng chúng ta chỉ tầm thường trước thiên nhiên kỳ vĩ.

Theo mạch phong cách văn nhân, các tác phẩm của Thẩm Chu chú trọng việc thể hiện một cảm xúc nhất định. Ông đã sử dụng các nét cọ dứt quãng để khắc họa những ghenh đá và sườn dốc nhằm tạo ra một diện mạo bề thế, truyền đi sức mạnh và sức sống nhịp nhàng.

Thẩm Chu đã vẽ tác phẩm này như một món quà cho người thầy của mình là Trần Khoan, nhân kỷ niệm sinh nhật lần thứ 70 của thầy. Vì lòng ngưỡng mộ và tôn kính, ông đã dùng hình ảnh Lư Sơn cao với vợ và hùng vĩ để thể hiện đức tính mạnh mẽ của thầy. Thẩm Chu dường như xem mình là nhân vật đang ngược nhìn thầy với vẻ đầy kinh ngạc, ngọn núi cao ngất là hiện thân của thầy, nơi Thẩm Chu không bao giờ có thể chạm tới. Đó là tình cảm được thể hiện trong bức tranh.

Một học giả nổi tiếng của nhà Minh là người đã trở thành họa sĩ Ngô Phái chuyên nghiệp. Dù sinh ra trong một gia đình có gia thế tầm thường, nhưng ông đã nhận được sự ủng hộ từ các bậc vương gia và các nhà sưu tầm nghệ thuật. Phong cách của ông là sử dụng thành thạo thủ pháp nét cọ tỉ mỉ, vốn là đặc trưng của hội họa cung đình triều Minh. Tuy nhiên, ông cũng có thể vẽ theo truyền thống văn nhân mà không phải bỏ qua tính chính xác, tạo ra phong cách độc đáo của riêng mình.

Trong bức "Ngọc Động Tiên Nguyên", Cui An đã vẽ nên cõi thần tiên siêu thoát chốn trần tục. Bát đầu từ phản dưới, một cây cầu bắc qua dòng suối dẫn vào tiền cảnh. Một học giả áo bào trắng đang gầy cổ cầm dưới tán thông như thể đang cố gắng cầu thông với các vị thần. Ở đây, Cui An đã sử dụng phong cách văn nhân, vì có cảm là một nhạc cụ quan trọng của giới văn nhân.

Lối đi ẩn hiện giữa những đám mây bông bênh len lỏi trong tán cây thông và cây bách. Những ngọn núi hình phalê, nhuộm màu ngọc bích với đỉnh cao chót vót chọc thủng tầng trời. Trong tác phẩm này, Cui An sử dụng nét cọ vờ cùng tinh tế để đem lại vẻ trắng lợt, trang nhã của một thế giới thần tiên.

Nhà Thanh

Trung Quốc nằm dưới quyền thống trị của người Mãn Châu trong thời nhà Thanh (1644-1912). Những người trung thành với nhà Minh trở thành thiểu số; họ tìm chốn nương tựa trong tôn giáo và một số đã trở thành tu sĩ Phật giáo. Từ Tăng Họa sĩ (2) cũng thuộc nhóm này; họ bày tỏ sự thất vọng và khao khát khôi phục triều truyền thống qua những bức tranh phong cảnh âm đạm của mình.

Có lẽ điều quan trọng là các hoàng đế nhà Thanh đã nhiệt thành tiếp nhận văn hóa Trung Hoa và trở thành những nhà bảo trợ cho nghệ thuật. Trái ngược với nhà Nguyên, các hoàng đế nhà Thanh tuyền chọn các học giả và họa sĩ Trung Hoa làm việc cho triều đình.

Một trong những nghệ sĩ phục vụ triều Thanh là Viên Giang (1671-1746), ông được

biết đến với những bức vẽ phong cảnh và cung điện theo phong cách nét cọ tỉ mỉ. "Thanh Viên Giang Cửu Thành Cung" là tác phẩm nổi tiếng nhất của Viên Giang, minh chứng cho tài năng vẽ các khu cung cấm với kích thước lớn. Một bộ gồm 12 tranh cuộn tạo thành một bức họa bình phong lớn thể hiện sự kết hợp những tác phẩm thời cổ đại trong bối cảnh của các sự kiện đương thời.

Chính thống phái

Triều đình nhà Thanh không chỉ trưng bày dòng tranh cung đình, mà còn chấp nhận truyền thống văn nhân là trường phái tranh sơn thủy chính thống. Trường phái này xuất hiện từ cuối thời Minh, nhằm chính thức hóa dòng tranh từng là phong cách riêng của các văn sĩ. Từ Vương (3) được biết đến là nhóm họa sĩ đi đầu trong trường phái này; họ ủng hộ sự dung nạp các phong cách để thể hiện tinh cảm và cảm xúc của mình trước thiên nhiên.

Vương Nguyên Kỳ là người trẻ nhất trong Từ Vương và là họa sĩ riêng của hoàng đế Khang Hy. Trong tác phẩm "Phảng Hoàng Công Vọng Thu Sơn", mây mờ cuộn quanh đỉnh núi. Phía trước là bờ sông uốn lượn qua thung lũng, mắt hút vào những sườn núi xa xa. Những đóm lá đỏ cam rải rác giữa rừng cây tạo nên sắc thái mùa thu. Dù phong cách của ông chịu ảnh hưởng từ họa sĩ thời nhà Nguyên Hoàng Công Vọng, Vương Nguyên Kỳ cũng đã phát triển các kỹ thuật của riêng mình. Ông thường sử dụng cọ khô để thể hiện kết cấu và tạo ra kỹ thuật đậm màu độc đáo.

Ảnh hưởng từ phương Tây

Thời nhà Thanh mở rộng bang giao với phương Tây, các họa sĩ cung đình bị ảnh hưởng bởi kỹ thuật sơn dầu và bích họa của Âu Châu cũng như khái niệm phối cảnh tuyến tính. Họa sĩ truyền giáo người Ý Giuseppe Castiglione (1688-1766) từng phục vụ ba hoàng đế của triều đình nhà Thanh. Ông đã phát triển một thủ pháp Trung - Âu; đó là sự kết hợp giữa các kỹ thuật vẽ ánh sáng và bóng đổ của phương Tây với kỹ thuật vẽ bút lông và mực của Trung Hoa.

Bức tranh quan trọng nhất của Castiglione đại diện cho sự hợp nhất này là "Bách tuấn đồ". Bức tranh cuộn này trải dài từ đồng cỏ đến núi non và bờ sông, nơi có một trăm con tuấn mã được vẽ trong các tư thế và hoạt động khác nhau. Một số con đang thong thả gặm cỏ, những con khác đang vui đùa nghịch ngợm, hùng hổ đấu nhau, v.v. và một số đang băng qua dòng nước.

O mỗi triều đại, văn hóa, chính trị và xã hội đã định hình nên các phong cách và trường phái vẽ tranh sơn thủy khác nhau. Tuy nhiên, các triết lý xuyên suốt của Trung Hoa cổ vẫn luôn nhất quán, tạo nên một phong cách nghệ thuật sâu sắc và đem lại một di sản phong phú của hội họa Trung Hoa cổ đại.

Tác giả Mike Cai tốt nghiệp tại Học viện nghệ thuật Phi Thiên New York và Đại học California - Berkeley.

Chú thích:

- (1) Từ Minh Gia là bốn họa sĩ của triều Minh gồm Thẩm Chu (1427-1509), Văn Trưng Minh (1470-1559), Đường Dân (1470-1524), và Cui An (1494-1552).
- (2) Từ Tăng gồm Chu Đáp (1626-1705), Thạch Đào (1642-1707), Hoàng Nhân (1610-1663), Khôn Tân (1612 - sau 1674), là những họa sĩ cuối triều Minh, trở thành tăng sĩ sau khi nhà Minh sụp đổ dưới nhà Thanh.
- (3) Từ Vương là các họa sĩ tranh sơn thủy thời nhà Thanh có cùng họ Vương, gồm có Vương Thì Mãn (1592-1680), Vương Giám (1598-1677), Vương Hy (1632-1717), và Vương Nguyên Kỳ (1642-1715).

Phượng Du biên dịch

Cuộc thi Múa Cổ điển Trung Hoa sẽ diễn ra tại New York vào tháng 9/2021

NTDTV

2021 NTD 9th International
Classical Chinese Dance Competition

全世界中國古典舞大賽

EPOCH TIMES

Cuộc thi Quốc tế Múa Cổ điển Trung Hoa lần thứ IX của Đài Truyền hình NTD sẽ được tổ chức tại New York vào tháng 9/2021. Tương tự như các cuộc thi trước, vòng sơ khảo Á Châu - Thái Bình Dương sẽ diễn ra tại Đài Loan vào tháng 6, và vòng sơ khảo Âu Châu - Bắc Mỹ, cũng như bán kết và chung kết cho tất cả các khu vực, sẽ được tổ chức tại Manhattan, New York vào tháng 9/2021. Cuộc thi đã bắt đầu nhận hồ sơ dự thi.

Kể từ lần đầu ra mắt vào năm 2007, Cuộc thi Quốc tế Múa Cổ điển Trung Hoa của NTD đã thu hút hơn 100 thí sinh tham gia vòng chung kết mỗi lần. Đây cũng là cuộc thi quốc tế duy nhất về múa cổ điển Trung Hoa.

Cuộc thi này độc đáo ở chỗ múa cổ điển Trung Hoa là loại hình tranh tài duy nhất, hơn nữa đã trở thành cuộc thi múa cổ điển Trung Hoa đẳng cấp nhất thế giới.

Tồn chỉ của cuộc thi này là hoàng dương "Nghệ thuật múa chính thống thuần chân, thuần thiện, thuần mỹ", khôi phục tinh hoa văn hóa thần truyền 5000 năm của Trung Quốc thông qua các điệu múa cổ điển

Trung Hoa.

Bên cạnh kỹ năng cao và động tác hoàn hảo, múa cổ điển Trung Hoa chính thống còn thể hiện nội hàm văn hóa kính Thiên tín Thần, và phản ánh "Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín" trong văn hóa truyền thống Trung Quốc, cùng với tinh thần thiện lương, quang minh, mỹ hảo, tích cực, hướng thượng.

Cô Lý Duy Na (Vina Lee), một vũ đạo gia giàu kinh nghiệm và là một giám khảo, từng cho biết cuộc thi có yêu cầu khắt khe về chủ đề và nội dung biểu diễn của các thí sinh. Cô cho hay mọi phương diện biểu diễn, từ cốt truyện, âm nhạc, đề tài, trang phục múa, cho đến ngoại hình và nội tâm người nghệ sĩ đều lấy truyền thống, đạo đức trong văn hóa chính thống làm nền tảng. Nghĩa là, tiết mục biểu diễn phải truyền tải những yếu tố chính diện, thiện lương, quang minh, bởi vì văn hóa mà Thần truyền cho con người là cảm giác ôn hòa, mỹ hảo, chứ không phải đen tối, tranh đấu."

Cuộc thi múa năm nay gồm có một tiết mục múa và một màn biểu diễn kỹ thuật bắt buộc. Các thí sinh có thể dự thi bằng hình thức múa đơn, múa đôi, hay múa ba. Độ tuổi thí sinh quy định từ 13 đến 40, chia thành bốn hạng:

nhóm nam thành niên và nữ thành niên (từ 18 đến 40 tuổi), và nhóm nam thiếu niên và nữ thiếu niên (từ 13 đến 17 tuổi). Cuộc thi gồm ba vòng: sơ khảo, bán kết, và chung kết; mỗi vòng sẽ có một giải vàng với số tiền thưởng là 10,000 USD.

Ngoài ra, cuộc tranh tài lần này sẽ được Epoch Times và Đài Truyền hình NTD trên toàn cầu đưa tin. Vòng chung kết sẽ được truyền hình trực tiếp trên toàn cầu với lượng người xem lên đến 180 triệu. Các thí sinh dự thi có thể được sắp xếp phỏng vấn, cũng có thể qua cuộc thi này mà có cơ hội đào tạo chuyên sâu và biểu diễn chuyên nghiệp.

Vì vậy, cuộc thi này là cơ hội tuyệt vời và hiếm có cho các nghệ sĩ biểu diễn múa cổ điển Trung Hoa trên khắp thế giới, đặc biệt là các thí sinh từ Trung Quốc Đại lục. Nếu bạn yêu thích múa cổ điển Trung Hoa chính thống và muốn trải nghiệm cảnh giới cao nhất của những thân pháp múa cổ điển, xin hoan nghênh bạn ghi danh tham gia sự kiện này qua :

Website: <https://dance.ntdtv.com/index-en.html>

Hotline: +001 888 477 9228

Fax: +001 888 600 1998

Email: dance@globalcompetitions.org

EPOCH
TIMES
TIẾNG VIỆT

www.etviet.com

CHÚNG TÔI ĐƯA
NHỮNG TIN TỨC
QUAN TRỌNG,
TRUNG THỰC VÀ
TRUYỀN THỐNG

ONLINE: www.etviet.com

BY PHONE/Call:

(626) 618-6168
(714) 356-8899

BY MAIL :

Fill out the form to the right
and mail it to / Xin điền mẫu
bên cạnh và gửi đến:

Epoch Times Tiếng Việt
10962 Main Street, Ste 101,
El Monte, CA 91731

Weekly print paper to your
home / Một tờ báo sẽ được
giao tận nhà mỗi tuần.

All subscriptions will continue
until you request to cancel /
Báo vẫn tiếp tục giao cho tới
khi khách hàng yêu cầu ngưng.

EPOCH TIMES TIENG VIET

3 EASY WAYS TO SUBSCRIBE/Có thể đặt báo qua:

Yes, I'd like to subscribe for/Vâng, tôi muốn đặt báo:

Normal delivery/Gửi thường (khoảng 6-7 ngày sẽ nhận được báo)

6 months for \$59 12 months for \$104

Fast delivery/Gửi nhanh (khoảng 2-4 ngày sẽ nhận được báo)

3 months for \$45 6 months for \$89 12 months for \$175

NAME/Tên _____

PHONE/Số phone _____

ADDRESS/Địa chỉ _____

CITY/Thành phố _____

STATE/Tiểu bang _____

ZIP/Mã vùng _____

EMAIL _____

PAY BY CHECK/Trả bằng chi phiếu
(Payable to /Trả cho: Epoch Times Tiếng Việt)

USE MY CREDIT CARD/Dùng thẻ tín dụng

VISA MasterCard Discover

Card number/Số thẻ: _____

Exp.date/Ngày hết hạn: _____

Signature/Chữ ký: _____

CVC # (REQUIRED) /Số CVC (bắt buộc): _____